

Vlaamse overheid

Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
afdeling openbaarheid van bestuur

Havenlaan 88, bus 20

1000 BRUSSEL

T : 02 553 57 25

Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2018/240

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Gelet op het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie;

Gelet op het oorspronkelijke verzoek bij aangetekende brief d.d. 17 augustus 2018 van ■■■, gericht aan het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente Pittem waarbij werd verzocht om een afschrift te verlenen van de aanvraag tot omgevingsvergunning door Aquafin tot aanleg collectorleiding, vuilwater woningen Egemstraat, deel Egemsebinnenweg, deel Kol. Naessenstraat en volledige heraanleg Egemstraat, rooien bomen (referentie omgevingsloket OMV 2018056286, referentie gemeente 201800065);

Gelet op het beroepschrift van ■■■ bij aangetekende brief d.d. 20 september 2018 tegen het uitblijven van een beslissing van de gemeente Pittem;

Gelet op de registratie van het beroepschrift op 24 september 2018;

Gelet op de beslissing van de beroepsinstantie d.d. 18 oktober 2018 tot verlenging van de termijn om uitspraak te doen over het beroepschrift overeenkomstig artikel 24, §1, tweede lid van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur;

Wat de ontvankelijkheid betreft:

Overwegende dat het aanvankelijk verzoek van ■■■ dateert van 17 augustus 2018; dat op 20 september 2018, de datum van het beroepschrift, de wettelijk gestelde beslissingstermijn van 15 dagen was verstreken; dat, aangezien binnen de wettelijke termijn een beslissing van de betrokken bestuursinstantie is uitgebleven, de termijn van beroep in overeenstemming met artikel 22, derde lid, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur (verder "het Openbaarheidsdecreet") geen aanvang heeft genomen; dat het ingediende beroepschrift d.d. 20 september 2018 dan ook tijdig werd ingesteld; dat het beroep bijgevolg **ontvankelijk** is;

Wat de gegrondheid betreft:

Overwegende dat overeenkomstig artikel 7, tweede lid van het decreet van 26 maart 2004 het recht op passieve openbaarheid betrekking heeft op bestuursdocumenten; dat op grond van deze bepaling elke instantie in principe verplicht is aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten;

Overwegende dat de openbaarmaking slechts kan geweigerd worden, mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen 11 tot en met 15 van voormeld decreet;

Overwegende dat verzoeker verzocht om een kopie te verlenen van de “aanvraag tot omgevingsvergunning door Aquafin tot aanleg collectorleiding, vuilwater woningen Egemstraat, deel Egemsebinnenweg, deel Kol. Naessenstraat en volledige heraanleg Egemstraat, rooien bomen referentie omgevingsloket OMV 2018056286, referentie gemeente 201800065”;

Overwegende dat de beroepsinstantie bij mailberichten van 25 september, 8 en 16 oktober 2018 de gemeente Pittem om nadere informatie en toelichting heeft gevraagd en dit heeft ontvangen;

Overwegende dat de stedenbouwkundige ambtenaar van de gemeente Pittem in de toelichting aan de beroepsinstantie laat weten dat het gaat om een volledig digitaal dossier dat via het Omgevingsloket bij het Vlaamse Gewest werd ingediend door de nv Aquafin; dat het gemeentebestuur in dit specifiek dossier niet oordeelt omtrent de samenstelling en de inhoud van het dossier, gezien het Vlaamse Gewest dient te beslissen; dat de aanvraag zelf dus enkel bestaat uit digitaal opgeladen bestanden; dat één van deze 126 bestanden een beschrijvende nota in pdf-formaat is; dat de stedenbouwkundige ambtenaar vervolgt dat de gemeente in dit dossier via het Omgevingsloket een tweetal mails krijgt, één met het verzoek tot het organiseren van een openbaar onderzoek en één met het verzoek tot het verlenen van een advies door het college en met de vraag tot een goedkeuring van het wegentracé door de gemeenteraad; dat de gemeente eveneens verder toelicht dat [REDACTED] naar aanleiding van het zien van de affiche van bekendmaking zowel bij de technische dienst als bij de dienst omgeving is langsgekomen; dat werd meegedeeld aan verzoeker dat het dossier digitaal ter inzage lag via het Omgevingsloket maar ook raadpleegbaar was via de dienst Ruimtelijke Ordening en dat aan verzoeker werd getoond hoe hij dit kon raadplegen via de website van de gemeente (die Geoportaal als softwarepakket gebruikt) als via het Omgevingsloket zelf; dat verder wordt aangegeven dat het organiseren van een digitaal openbaar onderzoek enerzijds de burger faciliteert om van thuis uit dossiers te raadplegen en eventueel bezwaar in te dienen, en anderzijds voor zowel de aanvrager, architect, overheid als adviserende instanties en andere betrokkenen een platform is om een dossier te volgen; dat er in hun dagelijkse werking dan ook geen sprake meer is van het afprinten van gegevens; dat de nodige software werd aangekocht zowel voor het behandelen/publiceren van omgevingsdossiers als voor de werking van het college (notulenbeheer); dat analoog ingediende dossiers kosteloos door de diensten van de gemeente worden gedigitaliseerd en opgeladen in het Omgevingsloket; dat in dit specifieke geval er sprake is van het opvragen van een bestuursdocument betreffende een dossier dat ter inzage ligt gedurende een openbaar onderzoek; dat de vraag is gesteld op de datum van de eerste dag van het openbaar onderzoek en dat meteen ook al een bezwaar werd ingediend; dat dit bezwaar heel gedetailleerd ingaat op bepaalde technische aspecten van het dossier, wat aangeeft dat de verzoeker dit

via digitale weg moet geraadpleegd hebben; dat het digitaal dossier zelf 128 MB – dat de beroepsinstantie via WeTransfer van de gemeente mocht ontvangen - omvat en dat, gezien het volledig dossier digitaal raadpleegbaar is en de burger van thuis uit hiervan gegevens kan genereren, het gemeentebestuur meent dat voldaan is aan de principes inzake de wetgeving inzake openbaarheid van bestuur; dat ook nog meegedeeld wordt dat de aanvrager volledige inzage heeft gekregen waarbij ook de verschillende bestanden die hij nodig had, werden gezocht en getoond;

Overwegende dat het thans aan de beroepsinstantie toekomt om ten gronde hierover te oordelen;

Overwegende dat de beroepsinstantie vaststelt dat de aanvraag van de omgevingsvergunning in casu een Vlaams project betreft; dat conform artikel 14/1, tweede lid, 1° van het Decreet van 25 april 2004 betreffende de omgevingsvergunning een dergelijke aanvraag digitaal wordt ingediend bij de bevoegde overheid; dat conform artikel 15 van het Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (verder “Omgevingsvergunningsbesluit”) een aanvraag met een beveiligde zending wordt ingediend en dat, conform artikel 2, 10° b) van het Omgevingsvergunningsbesluit, onder een beveiligde zending eveneens een digitale zending wordt verstaan, zijnde een zending via het omgevingsloket of het uitwisselingsplatform, op voorwaarde dat de gegevens worden uitgewisseld conform de bepalingen van dit besluit; dat enkel bij analoog ingediende aanvragen voor een omgevingsvergunning er een aanvraagformulier moet worden ingevuld dat door het gemeentebestuur wordt opgeladen in het omgevingsloket; dat bij dossiers die door de aanvrager digitaal worden ingediend, de aanvraaggegevens via datablokken in het omgevingsloket zelf worden ingegeven en niet in een afzonderlijke bijlage; dat een aanvraagformulier op zich aldus niet bestaat; dat er wel bestanden die bij de aanvraag horen (plannen, nota's,...) in het omgevingsloket kunnen geupload worden; dat, conform artikel 24, §1 van het Omgevingsvergunningsbesluit, de vergunningsaanvraag en eventuele andere beschikbare documenten, in het kader van het openbaar onderzoek, gedurende dertig dagen analoog of digitaal ter inzage gelegd worden in het gemeentehuis van de gemeente waar het voorwerp van de vergunningsaanvraag uitgevoerd zal worden; dat, conform artikel 63 Omgevingsvergunningsbesluit, ook de beslissing en een aantal andere documenten gedurende dertig dagen analoog of digitaal ter inzage worden gelegd; dat er ook een publiek loket “Openbaar onderzoek en bezwaarschriften” beschikbaar is waar lopende openbare onderzoeken en vergunde dossiers kunnen worden bekeken; dat, na navraag bij het Departement Omgeving, blijkt dat, in het kader van de behandeling van een projectaanvraag, delen van het ‘dossier’ op twee momenten beschikbaar zijn op dit publiek loket: tijdens de duur van een openbaar onderzoek en tijdens de bekendmakingsperiode (na de beslissing); dat volgens de info van het Departement Omgeving, de informatie op dit ogenblik om technische redenen erg beperkt is en op basis van het aanvraagdossier en dat wie inzage wil in het volledige dossier, zich tot de bevoegde overheid dient te wenden; dat in principe projecten na de periode van openbaar onderzoek uit het voormeld publiek loket moeten verwijderd worden;

Overwegende dat een bestuursdocument in artikel 3, 4° van het Openbaarheidsdecreet gedefinieerd wordt als de drager, in welke vorm ook, van informatie waarover een instantie beschikt; dat in casu de gemeente beschikt over de gevraagde informatie; dat bijgevolg het gevraagde aanvraagdossier ongetwijfeld een bestuursdocument uitmaakt:

Overwegende dat, in tegenstelling tot hetgeen de gemeente lijkt voorop te stellen, de beroepsinstantie van oordeel is dat het feit dat in het kader van een omgevingsvergunningsaanvraag een actieve openbaarheid moet georganiseerd worden over de omgevingsvergunningsaanvraag, geen afbreuk doet aan het recht op passieve openbaarheid; dat de in artikel 24 van het Omgevingsvergunningsbesluit vermelde regeling geen afbreuk doet aan de regeling in het Openbaarheidsdecreet; dat de beroepsinstantie tevens vaststelt dat, op het moment van het beroepschrift, de termijn van openbaar onderzoek verstreken is en dat er thans geen gegevens beschikbaar zijn m.b.t. huidig project in het voormelde publiek loket;

Overwegende dat de drie concrete wijzen (verlenen van inzage, verschaffen van uitleg, overhandigen van afschrift) waarop het grondwettelijk recht inzake openbaarheid van bestuursdocumenten, zoals gegarandeerd door artikel 32 van de Grondwet, kan uitgeoefend worden, evenwaardig zijn; dat de keuze van de wijze van uitoefening van het recht op openbaarheid uitsluitend bij de aanvrager ligt; dat de aanvrager ook de vorm kan aangeven waarin hij een bestuursdocument wenst te ontvangen (artikel 17, §1, tweede lid Openbaarheidsdecreet); dat daarmee niet alleen de vorm van de drager wordt bedoeld (geschreven document, elektronisch bestand) maar ook eventueel het formaat waarin de elektronische informatie dient ter beschikking gesteld te worden (bij voorbeeld een welbepaald bestandsformaat) (zie Memorie van Toelichting, Parl. St., VI. Parl., 2002-2003, 1732/1, 35); dat de gevraagde vorm of formaat in principe dient gerespecteerd te worden (artikel 20, §1, derde lid van het Openbaarheidsdecreet); dat van de instantie een minimum aan goodwill wordt gevraagd om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de door de aanvrager gevraagde vorm; dat indien het bestuursdocument niet in de gevraagde vorm of formaat kan ter beschikking worden gesteld, de instantie aan de aanvrager dient mee te delen in welke andere vorm of formaat het bestuursdocument wel beschikbaar is of redelijkerwijze kan ter beschikking gesteld worden (artikel 20, §1, vierde lid van het Openbaarheidsdecreet); dat dit reeds werd bevestigd in een arrest van de Raad van State nr. 209.086 van 23 november 2010;

Overwegende dat in casu de beroeper verzocht om een “kopie” van de aanvraag tot omgevingsvergunning; dat de beroepsinstantie, gelet op het woordgebruik, redelijkerwijze aanneemt dat de beroeper verzocht om een papieren afschrift en niet om een afschrift, in digitale vorm; dat de gemeente in de toelichting aan de beroepsinstantie heeft aangegeven dat de aanvraag in casu volledig uit digitaal opgeladen bestanden bestaat en dat er in hun dagelijkse werking dan ook geen sprake meer is van het afprinten van gegevens;

Overwegende dat, zoals de beroepsinstantie reeds heeft aangegeven, een aanvraag“formulier” op zich niet bestaat; dat de aanvraag immers gebeurt ‘online’ door het invullen van datablokken; dat bijgevolg, voorzover het verzoek betrekking heeft op het verkrijgen van een papieren afschrift van het aanvraagformulier, dit aanvraagformulier als dusdanig niet bestaat en ervan ook geen papieren afschrift kan verleend worden en het beroep om die reden dan ook als ongegrond zou moeten worden beschouwd; dat het echter in casu mogelijk is om via een technische bewerking bepaalde informatie van die ingevulde datablokken in een bestand te gieten; dat dit blijkt uit het via WeTransfer door de gemeente aan de beroepsinstantie doorgestuurd bestand en dat bijgevolg hiervan wel een afschrift kan verleend worden;

Overwegende dat daarnaast, volgens het oordeel van de beroepsinstantie, de geüploade bijlagen die zich bevinden in het omgevingsloket alsdusdanig weldegelijk bestaan en conform artikel 3, 4° Openbaarheidsdecreet moeten beschouwd worden als bestuursdocumenten en bijgevolg in principe in een

